

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1151/2014
24.06.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиље С.М. из Ч., ..., чији је пуномоћник З.М., адвокат из Ч.,..., против туженог А. АД из Ч., ..., чији је пуномоћник Љ.М., адвокат из Ч., Улица ... ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3185/12 од 03.10.2013. године, у седници одржаној 24.06.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3185/12 од 03.10.2013. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П1 17843/10 од 23.02.2012. године, ставом првим изреке одбијен је захтев тужиље којим је тражила да се поништи, као незаконито, решење туженог број 410/1 од 25.06.2010. године, којим је тужили отказан уговор о раду број 410 од 19.02.2002. године и да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад и распореди на послове и радне задатке према степену њене стручне спреме. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име трошкова спора исплати 61.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3185/12 од 03.10.2013. године одбијена је, као неоснована, жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужиља је изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, на коју се ревизијом указује, јер је изрека пресуде јасна и разумљива, а побијана одлука садржи јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама који нису у супротности са изведеним доказима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог и радила је на радном месту референта превозних исправа. Решењем туженог број 410/1 од 25.06.2010. године, тужилци је отказан уговор о раду, с обзиром да је проглашена технолошким вишком, због организационих и економских промена код туженог. Наиме, на основу одлуке Управног одбора туженог од 25.01.2010. године, тужени је донео одлуку о утврђивању технолошких, економских и организационих промена, те је утврђено да на дан 25.01.2010. године тужени има укупно 358 запослених, а да је 120 вишак. Тужени је донео Програм за решавање вишка запослених, у коме је поред осталог наведено да је основни критеријум за утврђивање вишка запослених успешност у раду, а предвиђени су и допунски критеријуми. Правилник о организацији и систематизацији послова туженог од 10.03.2010. године је предвидео да на пословима референта превозних исправа има три извршиоца, док је Правилником о организацији и систематизацији послова код туженог од 20.05.2010. године за послове референта превозних исправа предвиђен један извршилац. Одлуком Управног одбора туженог од 21.06.2010. године усвојен је Програм решавања вишка запослених код туженог, а о којем предлогу програма је тужени обавестио синдикате. На радном месту референт превозних исправа, број извршилаца је смањен са три на један, тако да је на радном месту референта превозних исправа остала да ради М.Б., која је у време утврђивања вишка запослених обављала функцију синдикалног представника, тако да критеријуми за оцену запослених нису примењивани у конкретном случају. Тужени није био у могућности да тужилци обезбеди неко од права прописаних законом, односно није било могућности да тужила буде распоређена на друго радно место, због чега је проглашена технолошким вишком и тужени јој је исплатио отпремнину.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев за поништај спорног решења од 25.06.2010. године о отказу уговора о раду, као и за враћање на рад.

Одредбом члана 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Испитујући законитост спорног решења од 25.06.2010. године, нижестепени судови су правилно закључили да је образован отказни разлог из одредбе члана 179. тачка 9. Закона о раду, јер је код туженог послодавца дошло

до технолошких, економских и организационих промена, због чега је и донет Програм за решавање вишка запослених, а новим Правилником о организацији и систематизацији послова од 20.05.2010. године предвиђен је један извршилац за послове референта превозних исправа. Како је несумњиво утврђено да је у том периоду запослена М.Б. обављала функцију синдикалног представника, те да је на пословима референта превозних исправа у складу са новим Правилником о организацији и систематизацији послова предвиђен један извршилац, запосленој М.Б. није могао бити отказан уговор о раду, нити су примењени критеријуми за утврђивање вишка запослених, па како није било могућности да тужилца буде распоређена на друго радно место проглашена је технолошким вишком и тужени јој је исплатио отпремнину.

У изложеном смислу, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права у којима се истиче да тужени није извршио бодовање, оцењивање и рангирање тужилца, па је услед тога тужилци незаконито отказан уговор о раду. У конкретном случају, на основу Програма за решавање вишка запослених и Правилника о систематизацији радних места број извршилаца на радном месту на којем је тужилца радила је смањен са три на један, при чему је један од извршилаца М.Б., која је у то време обављала функцију синдикалног представника. Одредбом члана 188. став 1. Закона о раду, прописано је да послодавац не може да откаже уговор о раду, нити на други начин стави у неповољан положај представника запослених за време обављања функције и годину дана по престанку функције, ако представник запослених поступа у складу са законом, општитим актом и уговором о раду и то између осталог, именованом или изабраном синдикалном представнику. Имајући у виду да је запослена М.Б. у том периоду обављала функцију синдикалног представника и била распоређена на радном месту референта превозних исправа, то нису ни могли бити примењени критеријуми, с обзиром да послодавац не може да откаже уговор о раду, нити на други начин да стави у неповољан положај запосленог због његовог статуса или активности у својству именованог или изабраног синдикалног представника, због чега је одлука о престанку радног односа законита. Наиме, од три извршиоца на радном месту референт превозних исправа, један је уживао заштиту од отказа уговора о раду у смислу члана 188. Закона о раду па се у таквој ситуацији та посебна законом установљена заштита показује као критеријум који је определио за чијим радом престаје потреба, без примене других критеријума, тако да је тужилца тужилци законито отказала уговор о раду због престанка потребе за њеним радом на основу члана 179. тачка 9. Закона о раду.

На основу члана 405. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**